

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКСИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХК-Д БҮРТГЭЛТЭЙ НЭЭЛТТЭЙ ХУВЬЦААТ КОМПАНИУД 2023 ОН

Гүйцэтгэсэн:

А.Авир, дарга
Л.Мөнхзаяа, ахлах референт
Ж.Лхагвамядаг, мэргэжилтэн

Компанийн засаглал, комплайнсын хэлтэс

2024 он

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХК-Д БҮРТГЭЛТЭЙ ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧДЫН “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТ - 2023 ОН

1. ҮЙЛ ЯВЦЫН ӨРНӨЛ

2006 он

Монгол Улсын Их хурлаас “Санхүүгийн зохицуулах хорооны дүрэм”-ийг баталж, компанийн засаглалын зарчмыг нэвтрүүлэх, боловсронгуй болгох бүрэн эрхийг тус Хороонд олгов.

2007 он

“Монгол компанийн засаглалын кодекс”-ийг Хороо анх удаа батлав.

2014 он

“Компанийн засаглалын кодекс”-т нэмэлт, өөрчлөлт оров.

2022.03.23

Хорооны 145 дугаар тогтоолоор “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн шинэчилсэн найруулга батлагдлаа. Шинэчилсэн кодексийн хавсралтаар олон улсад түгээмэл ашиглагддаг “Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла” гэсэн зарчмаар үнэлгээний аргачлал бүхий тайлангийн маягт болон компанийн дотооддоо баталж, мөрдөх бодлогын баримт бичиг, дүрэм, журмын зааврын үлгэрчилсэн загваруудыг батлав.

2022.04.15

Кодекс “Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн бүртгэл”-д бүртгэгдэж, эрх зүйн мэдээллийн www.legalinfo.mn нэгдсэн системд байршсанаар хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхэлсэн ба нээлттэй хувьцаат компани, даатгагч, итгэлцлийн үйлчилгээ эрхлэгч банк бус санхүүгийн байгууллага болон хөрөнгө оруулалтын менежментийн компаниуд дагаж мөрдөх үүргийг хүлээв.

2022.06.22

Хорооны даргын 2022 оны 336 дугаар тушаалаар “Компанийн засаглалын кодексийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах ажлын удирдамж”-ийг баталж, компанийн засаглалын зарчмуудыг нэвтрүүлэх нэгдсэн зохион байгуулалт, зах зээлд оролцогч талуудын баримтлах зарчим, чиг үүргийг тодорхойлов.

2022.11.03

“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-ийн 1 болон 2 дугаар ангилалд бүртгэлтэй нийт 66 ХК-ийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /ТУЗ/-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн дарга, гүйцэтгэх удирдлагыг оролцуулан кодексийн хэрэгжилтийн үнэлгээг хэрхэн тайлагнах сэдвээр нийтдээ 6 удаагийн сургалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

2022.12.30

Хорооны зохицуулалтын 3 салбарын нийт 116 зохицуулалттай этгээд /даатгагч, хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани, итгэлцлийн үйлчилгээ эрхлэгч банк бус санхүүгийн байгууллага/-ийн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг үнэлэн тайлангийн хариугаар заавар зөвлөмж, эсхүл хугацаатай үүрэг даалгавар өгч, биелэлтийг нь тооцон салбар тус бүрийн зэрэглэлийг тогтоож, нийтэд мэдээлэв. Үнэлгээг хянан баталгаажуулахад, 2022 оны 8 дугаар сарын байдлаар кодексийн хэрэгжилтийн анхны буюу нөхцөл байдлын үнэлгээ 55.3 хувийн гүйцэтгэлтэй байсан бол Хорооноос үнэлгээний тайлангийн хариугаар компани тус бүрд зөвлөмж, чиглэл, хугацаатай үүрэг даалгавар өгч, мөн оны 12 дугаар сард биелэлтийг нь тооцсон давтан үнэлгээгээр зохицуулалттай 3 салбарын кодексийн хэрэгжилт дунджаар 16.4 хувиар өсөв.

2023.01.02

“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-д бүртгэлтэй нээлттэй хувьцаат компаниудын кодексийн хэрэгжилтийг үнэлэх ажлыг эхлүүлэв.

2023.03.01

“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-ийн 1, 2 дугаар ангиллын 68 ХК, 3 дугаар ангилалд бүртгэлтэй 40 ХК, нийт 108 ХК-ийн кодексийн хэрэгжилтийн тайланг хүлээн авч, хянан баталгаажуулан тайлан тус бүрийн хариугаар хугацаатай үүрэг, даалгавар өгөгдөв.

2023.06.30

Кодексийн анхдагч үнэлгээний хариугаар Хороонд ирүүлсэн нийт 47* үнэт цаас гаргагчийн тайланг давтан үнэлж, ахиц дэвшлийг тогтооход кодексийн хэрэгжилт дунджаар 12.7 хувиар өсжээ. Ингэснээр компанийн засаглалын чанар буюу кодексийн хэрэгжилтийн үнэлгээний үр дүнд суурилсан зэрэглэл тогтоож эхлэв. Кодексийн хэрэгжилтийг аргачлалын дагуу үнэлж, нэгдсэн тайлан гаргаж, зэрэглэл тогтоосноор компанийн засаглалын өнөөгийн нөхцөл байдал, эрсдэл, чиг хандлагыг тодорхойлон зохицуулалтын орчныг оновчтой болгох, үйлчлүүлэгч, хөрөнгө оруулагчдад шийдвэр гаргахад нь шаардлагатай чанарын үзүүлэлтүүд бий болов.

2023.12.28

Даатгагч, банк бус санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулалтын менежментийн зэрэг 124 тусгай зөвшөөрөлтэй компанийн кодексийн хэрэгжилтийг хянан баталгаажуулахад 2023 оны эцсийн байдлаар дундаж үнэлгээ 2022 оныхоос 30 гаруй хувиар дээшилсэн дүн гарлаа. Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй 104 ХК-ийн кодексийн хэрэгжилтийн үнэлгээ оны эцсээр 17 гаруй хувийн ахиц дэвшлийг үзүүлэв.

2. СУДАЛГААНЫ ТАЛААР

Компанийн засаглалыг нэвтрүүлэх нь бизнесийн үйл ажиллагааны урт хугацааны өгөөжийг хангах төдийгүй хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгчдийн хүлээлтэд суурилсан шударга, нээлттэй зах зээлийн орчин бүрдэхэд эергээр нөлөөлдөг тул нийгэмд ач холбогдолтой энэ сэдвийг онцгойлон анхаарч, тогтмол хөгжүүлэх шаардлагатай.

* 2023 оны 5 дугаар сарын 15-ны өдрийн байдлаар “Худалдаа хөгжлийн банк” ХК, “Хас банк” ХК нь Хөрөнгийн биржид бүртгэгдээгүй байсантай холбогдуулан эдгээр үнэт цаас гаргагчдын кодексийн хэрэгжилтийн анхдагч үнэлгээний тайлан 2023 оны хагас жилээр хянан баталгаажигдаагүй тул ахиц дэвшлийг тогтоогоогүй болно.

Олон улсын практикийн дагуу компанийн засаглалын чанар, кодексийн хэрэгжилтийг үнэлэхдээ эрсдэлийн үнэлгээний үр дүнд үндэслэн зэрэглэл тогтоох аргыг ашиглав.

Компанийн засаглалын зэрэглэл нь тухайн компанийн үйл ажиллагаанд эрсдэлийн дүн шинжилгээ хийх мэдээлэл болж өгснөөр хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгчийн эрсдэлгүй шийдвэр гаргалтад эергээр нөлөөлнө.

3. СУДАЛГААНЫ ЗОРИЛГО, АЧ ХОЛБОГДОЛ

- Кодексийн хэрэгжилтийг аргачлалын дагуу үнэлж нэгдсэн тайлан боловсруулах;
- компанийн засаглалын хандлага, учирч болох эрсдэлийг тодорхойлох;
- хөрөнгө оруулагч, үйлчлүүлэгч эрсдэлийн үнэлгээ хийж, шийдвэр гаргах засаглалын үзүүлэлтийг бий болгох;
- үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын бүртгэлийн ангилал бүрээр засаглалаар тэргүүлэгчдийг тодруулах, компанийн засаглалын зэрэглэл тогтоох;
- нээлттэй хувьцаат компаниудад өөрийн засаглалыг харьцуулах, сайжруулахад чиг баримжаа болох компанийн засаглалын жишгийг тодорхойлох;
- хууль тогтоомж болон хувьцаат компанийн баталсан дотооддоо дагаж мөрдөх дүрэм, журмын эрх зүйн орчныг оновчтой болгож, сайжруулах;
- хугацааны цуваа хэлбэрээр статистик мэдээллийг үүсгэх.

4. АРГАЧЛАЛ

Судалгаа нь “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн 36 зүйлийн хэрэгжилтийн асуумжаар “Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-д бүртгэлтэй 104 ХК-ийн анхны үнэлгээ, 56 ХК-ийн давтан үнэлгээний тайлангууд болон Хорооноос хэрэгжүүлсэн судалгааны үр дүнд суурилсан.

4.1. СУДАЛГААНЫ ГОЛЛОХ СЭДЭВ:

а. ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороодын үйл ажиллагаа, бүтэц, бүрэлдэхүүн.

б. дотоод эрх зүйн зохицуулалтын ил тод байдал /цахим хуудасны шинэчлэл/:

- бодлогын баримт бичиг;
- ёс зүйн дүрэм;
- компанийн дүрэм, дотоод үйл ажиллагааны журам;
- мэдээллийн ил тод байдал, тайлагнал, комплайнсын хяналт, эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны журам, заавар;
- компанийн эрх бүхий албан тушаалтнуудад зориулсан сургалтын хөтөлбөр.

в. хамгийн сайн болон муу хэрэгжсэн засаглалын үзүүлэлтүүд.

4.2. СУДАЛГААНД ХАМРАГДАГСАД:

“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-д бүртгэлтэй нээлттэй хувьцаат компаниуд:

а. Компанийн засаглал, комплайнсын хэлтсээс нийт 104 хувьцаат компанид анхны үнэлгээг хийж, тайлангийн хариугаар хугацаатай үүрэг бүхий албан тоот хүргүүлснээр нийт 56 компанийн давтан зайны үнэлгээг кодексийн хавсралт болох асуулгын маягтын дагуу гүйцэтгэж, оноогоор үнэлэв.

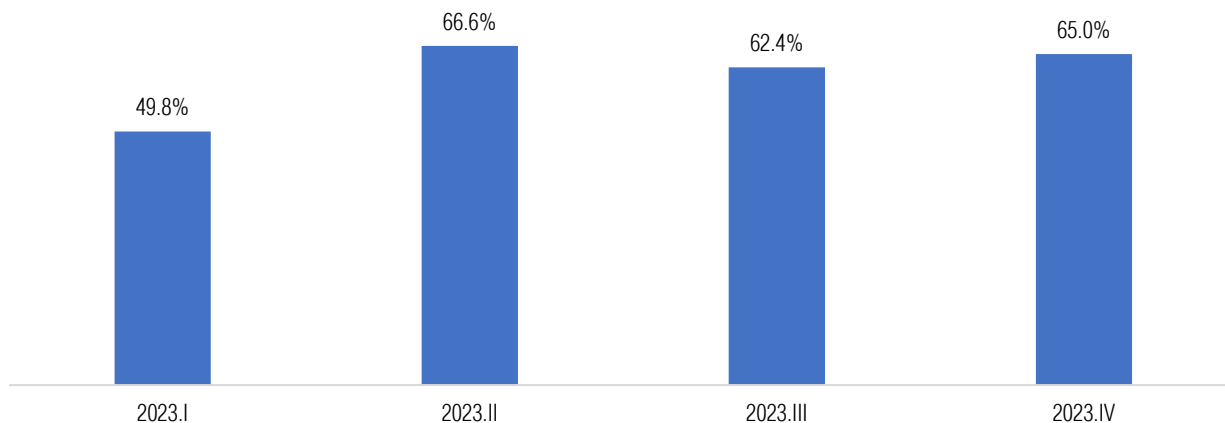
б. Компаниудын ирүүлсэн зайны үнэлгээг хавсаргасан нотлох баримтад үндэслэн үнэлгээний хяналтын оноо болон хувиар нэгдсэн дүнг тооцов.

в. Үнэлгээний нэгдсэн дүнг үндэслэн компани тус бүрд тухайлсан зөвлөмж, чиглэл хүргүүлэн тэдгээрийн биелэлтээр зайны үнэлгээний ахиц дэвшлийг тодорхойлов.

Компанийн үнэлгээний нэгдсэн дүн нь тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олгох, бүртгэл хийхтэй холбоотойгоор Хорооноос холбогдох шийдвэр гаргах, компанийн засаглалын тухайн үеийн нөхцөл байдлыг тодорхойлох болон эрх зүйн орчныг боловсронгуй, оновчтой болгох чиглэлд дүн шинжилгээ хийх, мөн компанийн засаглалын зэрэглэлийн нэгдсэн судалгааг гарган нийтлэх, мэдээллийн зорилгоор ашиглагдана.

5. СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

ДҮРСЛЭЛ 1. “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ЗАЙНЫ ҮНЭЛГЭЭНД СУУРИЛСАН ХУГАЦААТАЙ ЧИГЛЭЛ, ҮҮРГИЙН ДАГУУ ГАРСАН ӨӨРЧЛӨЛТ:

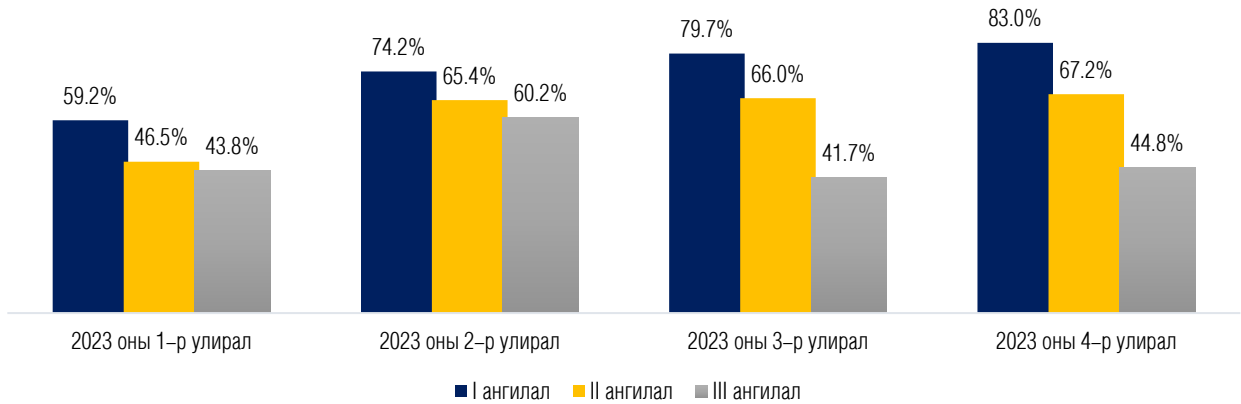
Шигтгээ 1:

Давтан үнэлгээгээр нийт **56** ХК-ийн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээ дунджаар **15.2** хувиар өсөв.

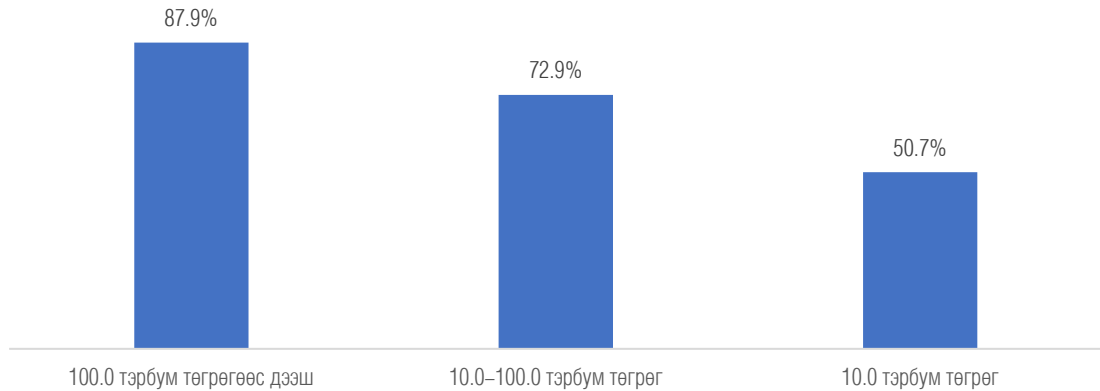
Шигтгээ 2:

Хөрөнгийн биржийн 1 дүгээр ангилалд бүртгэлтэй компаниуд **23.8**, 2 дугаар ангилал **20.7**, 3 дугаар ангиллын үзүүлэлт **1.0** хувиар тус тус өсөлтийг харуулав.

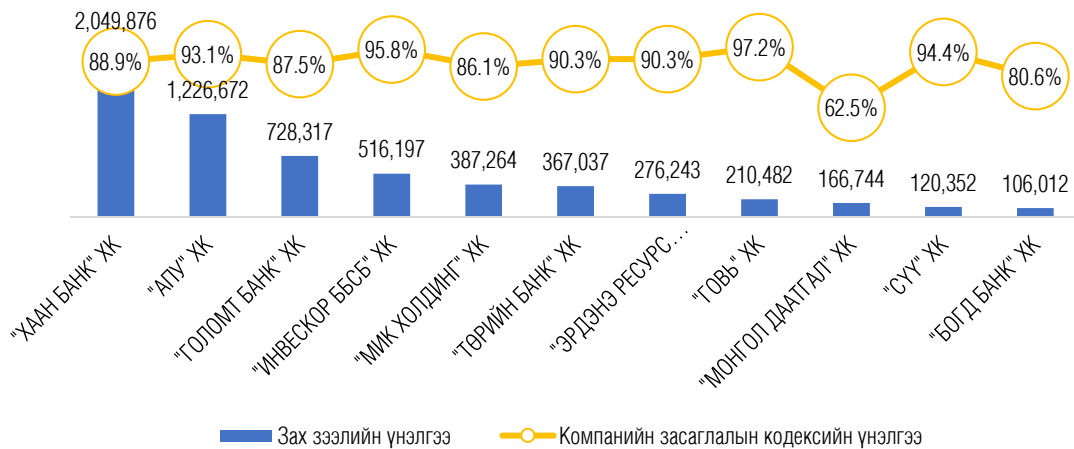
ДҮРСЛЭЛ 2. “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ БОЛОН БИРЖИЙН БҮРТГЭЛИЙН АНГИЛЛЫН ХАРИЛЦАН ХАМААРАЛ:

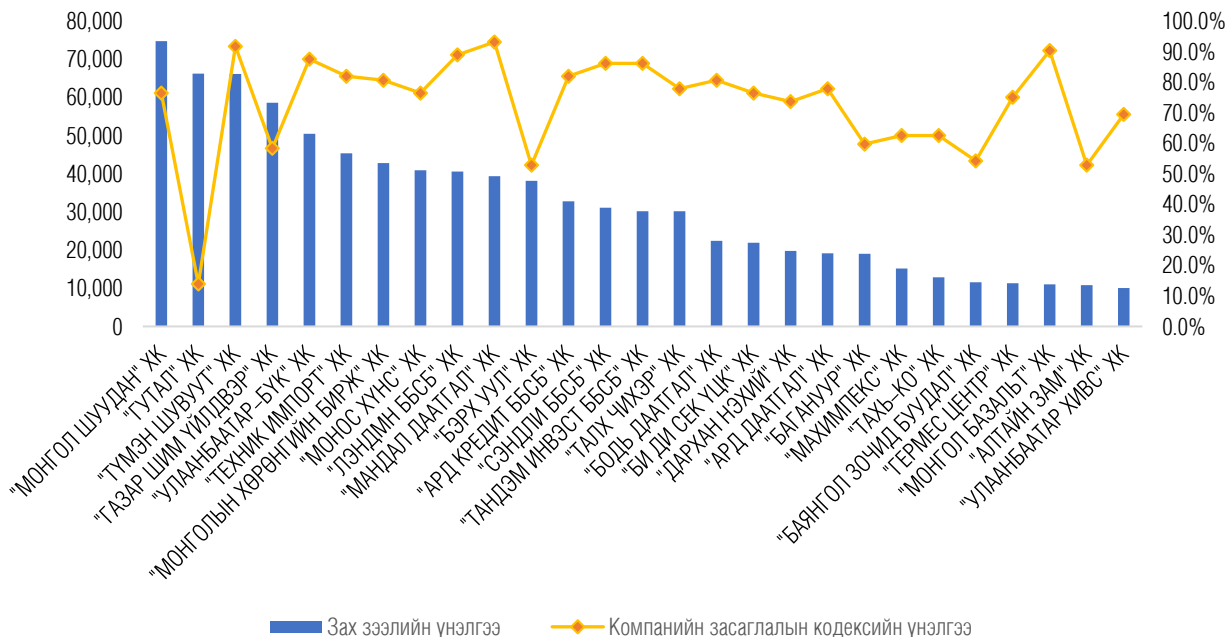
ДҮРСЛЭЛ 3. “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ БОЛОН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАРИЛЦАН ХАМААРАЛ:

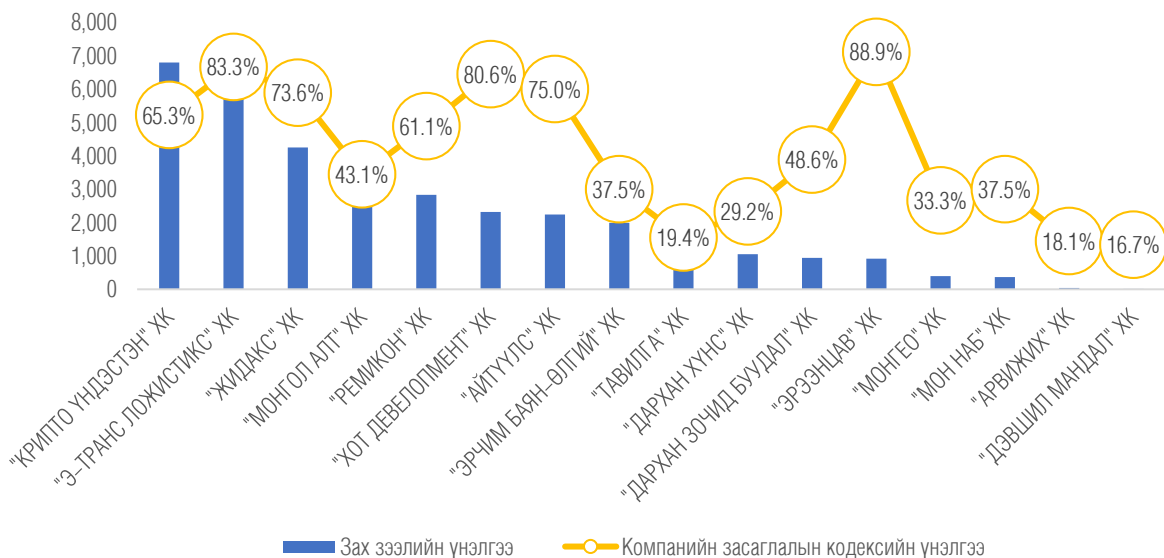
ДҮРСЛЭЛ 4. “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ БОЛОН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАРИЛЦАН ХАМААРАЛ (100.0 ТЭРБУМ ТӨГРӨГӨӨС ДЭЭШ)

ДҮРСЛЭЛ 5. "КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС"-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ БОЛОН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАРИЛЦАН ХАМААРАЛ (10.0-100.0 ТЭРБУМ ТӨГРӨГ ХҮРТЭЛ)

ДҮРСЛЭЛ 6. "КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС"-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭ БОЛОН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАРИЛЦАН ХАМААРАЛ (10.0 ТЭРБУМ ТӨГРӨГ ХҮРТЭЛ)

Шигтгээ 3:

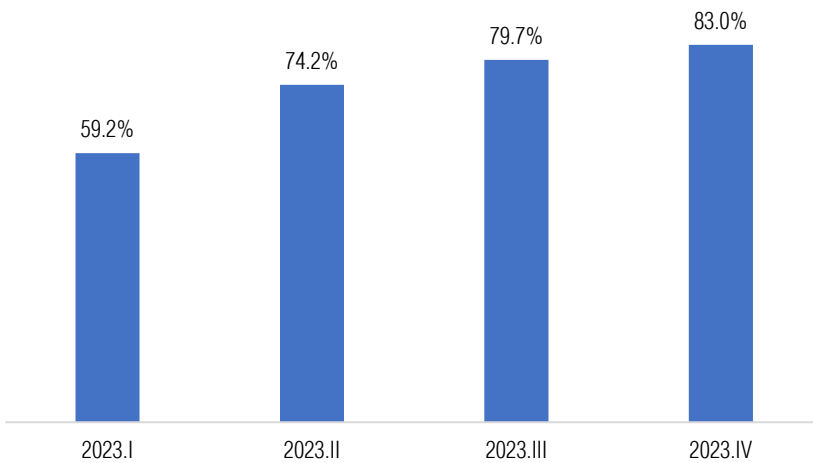
"Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийн болон Зах зээлийн үнэлгээ, бүртгэлийн ангиллын хооронд харилцан хамаарал ажиглагдав.

ДҮРСЛЭЛ 7. ЦАХИМ ХУУДСАНДАА ИЛ БОЛГОСОН МЭДЭЭЛЭЛ:

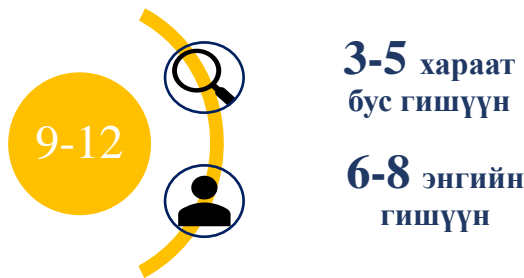
6. “МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХК-ИЙН БҮРТГЭЛИЙН 1-Р АНГИЛАЛ

ДҮРСЛЭЛ 8. КОДЕКСИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН АХИЦ ДЭВШИЛ:

Шигтгээ 4:
Хөрөнгийн биржийн 1 дүгээр ангилалд бүртгэлтэй 25 компанийн кодексийн хэрэгжилтийн давтан үнэлгээ 23.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ДҮРСЛЭЛ 9. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН:

Шигтгээ 5:
ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүн 9-12 гишүүнтэй, үүнээс 44.0% нь хараат бус гишүүд байна.

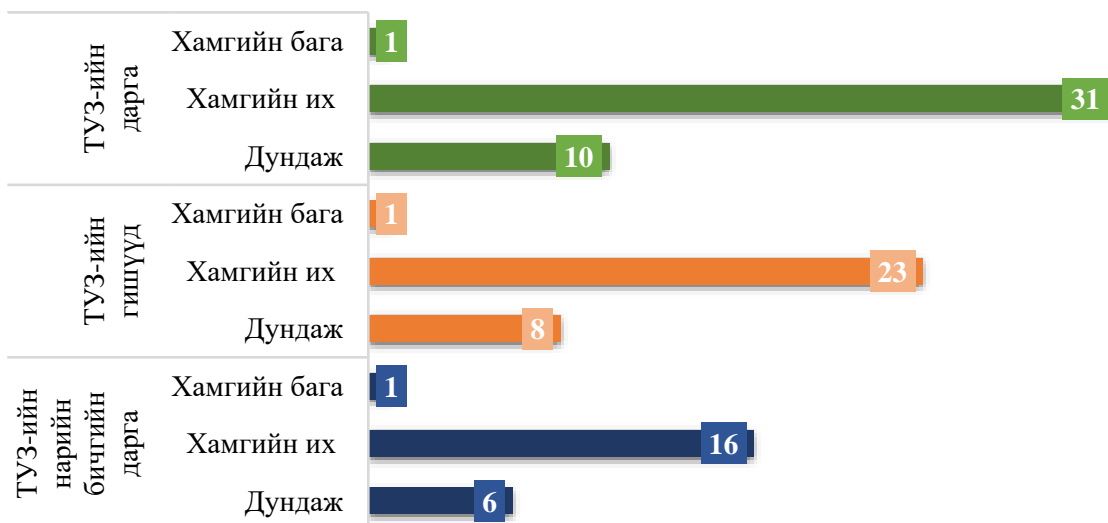
Шигтгээ 6:
Нийт ТУЗ-ийн гишүүдийн 28.0 хувийг эмэгтэй гишүүд эзэлж байна.

ДҮРСЛЭЛ 10. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

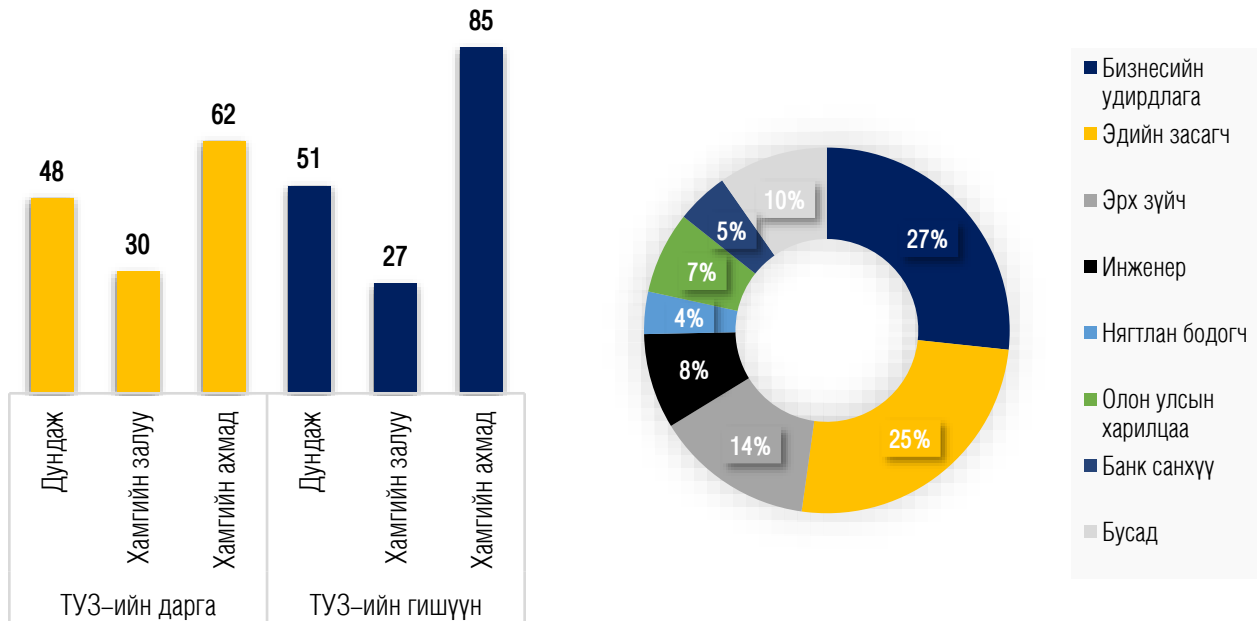
ДҮРСЛЭЛ 11. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНААР АЖИЛЛАСАН АЖЛЫН ТУРШЛАГА /Жилээр/:

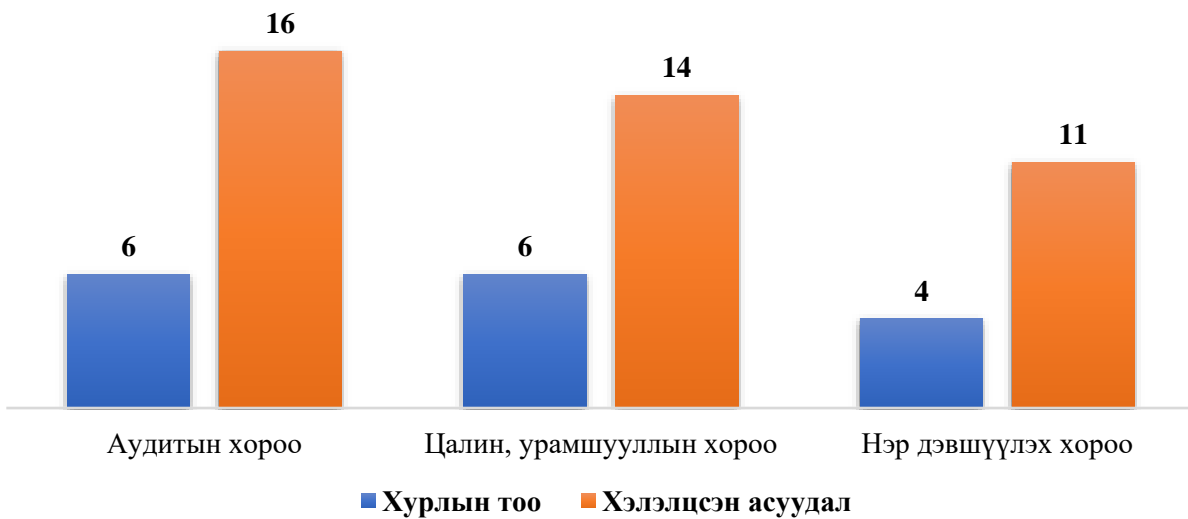
ДҮРСЛЭЛ 12. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА:

ДҮРСЛЭЛ 13. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН НАСЖИЛТ БА ЭЗЭМШСЭН МЭРГЭЖИЛ:

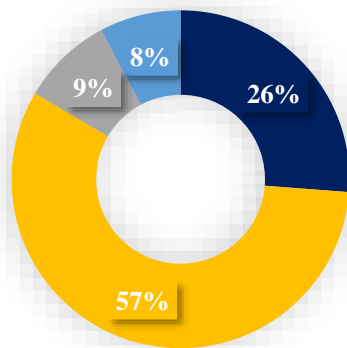
ДҮРСЛЭЛ 14. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД ТУС БҮРИЙН 2023 ОНД ХУРАЛДСАН ХУРАЛ БОЛОН ХЭЛЭЛЦСЭН АСУУДЛЫН ТОО /Дунджаар/:

Шигтгээ 7:

ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод тус бүр дунджаар 3–5 гишүүнтэй.

ДҮРСЛЭЛ 15. ЦАХИМ ХУУДСАНД БАЙРШУУЛСАН ДОТООД ДҮРЭМ, ЖУРМЫН НЭЭЛТТЭЙ, ИЛ ТОД БАЙДЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ:

- Мэдээлэл бүрэн байршуулсан
- Мэдээлэл дутуу байршуулсан
- Шинэчлэлт хийж байгаа
- Цахим хуудасгүй

Шигтгээ 8:

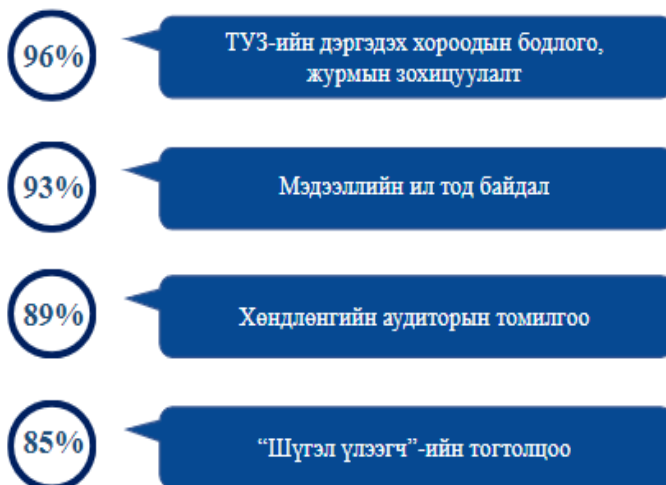
2023 оны хагас жилийн байдлаар **92.0%** нь компанийн дүрмээ өөрийн цахим хуудсандаа байршуулсан.

Шигтгээ 9:

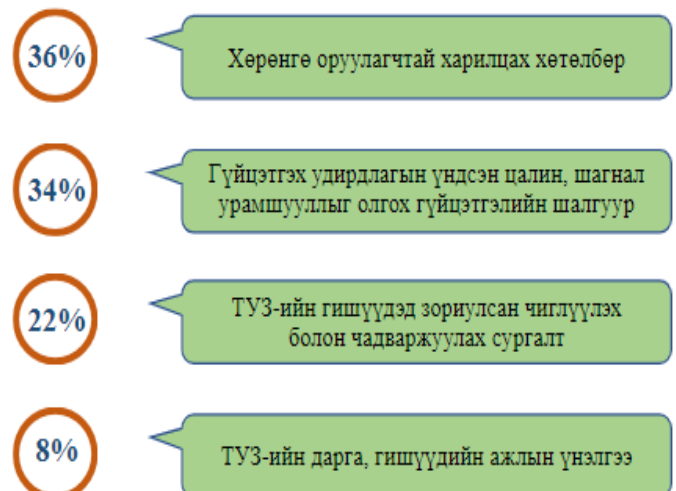
Тайлант хугацаанд **56.0%** нь дотоод дүрэм, журмаа нээлттэй болгосон.

ДҮРСЛЭЛ 16. САЙН БОЛОН МУУ ХЭРЭГЖСЭН КОДЕКСИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

Хамгийн сайн хэрэгжсэн компанийн засаглалын үзүүлэлтүүд:

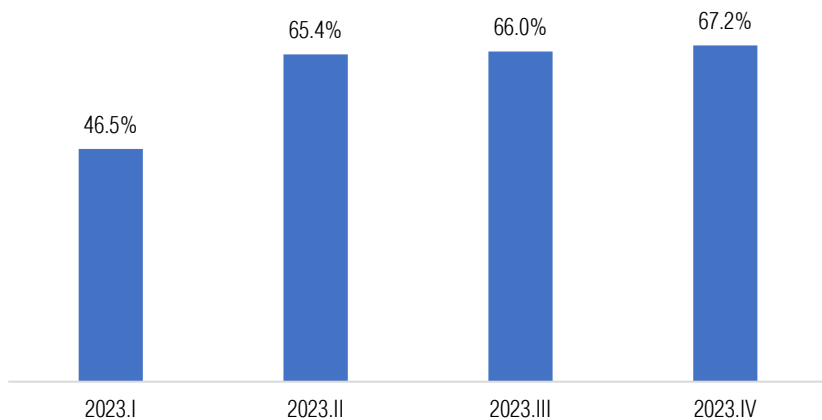

Хамгийн сул хэрэгжсэн компанийн засаглалын үзүүлэлтүүд:

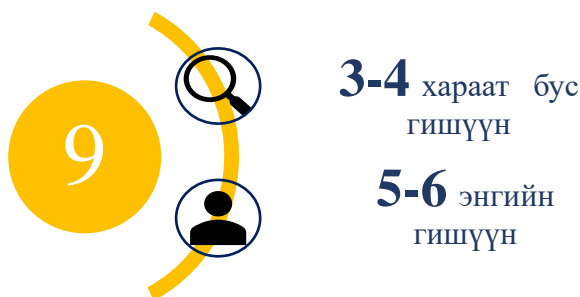
7. “МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХК-ИЙН БҮРТГЭЛИЙН 2-Р АНГИЛАЛ

ДҮРСЛЭЛ 17. КОДЕКСИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН АХИЦ ДЭВШИЛ:

Шигтгээ 10:
Хөрөнгийн биржийн 2 дугаар ангилалд бүртгэлтэй 20 компанийн кодексийн хэрэгжилтийн давтан үнэлгээ 20.7 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ДҮРСЛЭЛ 18. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН:

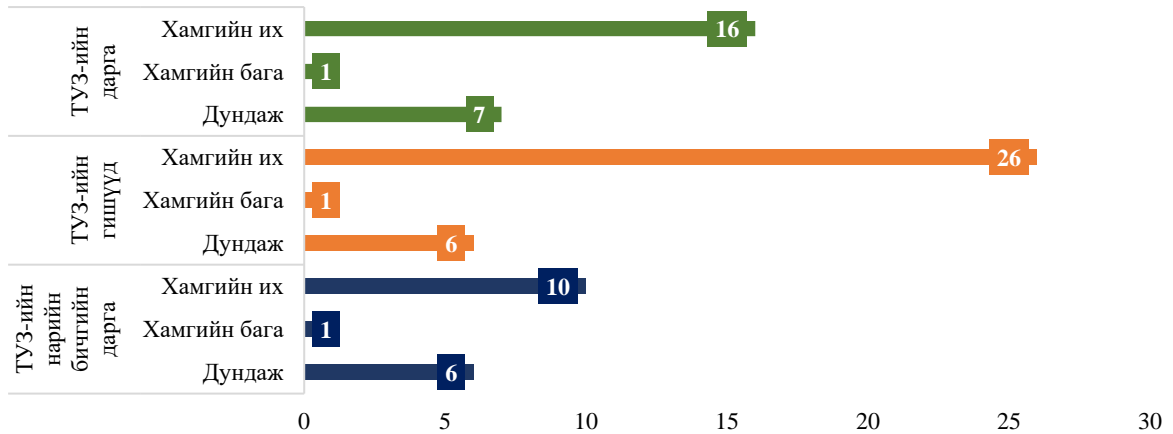
Шигтгээ 11:
ТУЗ нь 9 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээс 38.0% нь хараат бус гишүүд байна.

Шигтгээ 12:
ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүний 32.0% нь эмэгтэй.

ДҮРСЛЭЛ 19. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:

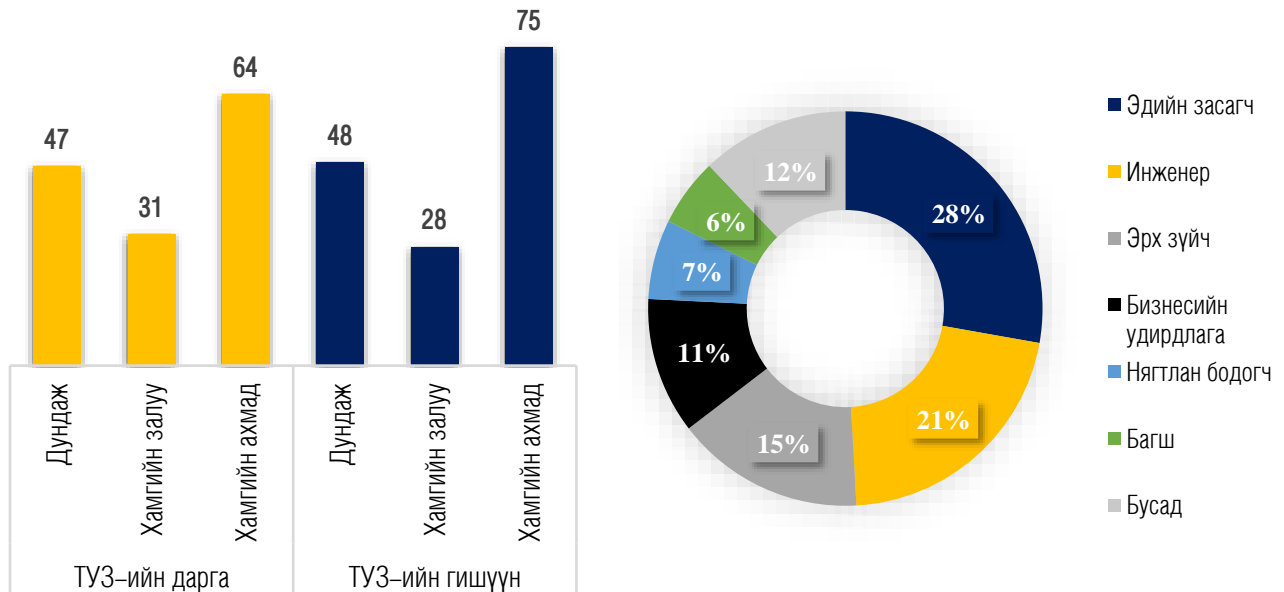
ДҮРСЛЭЛ 20. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНААР АЖИЛЛАСАН АЖЛЫН ТУРШЛАГА /Жилээр/:

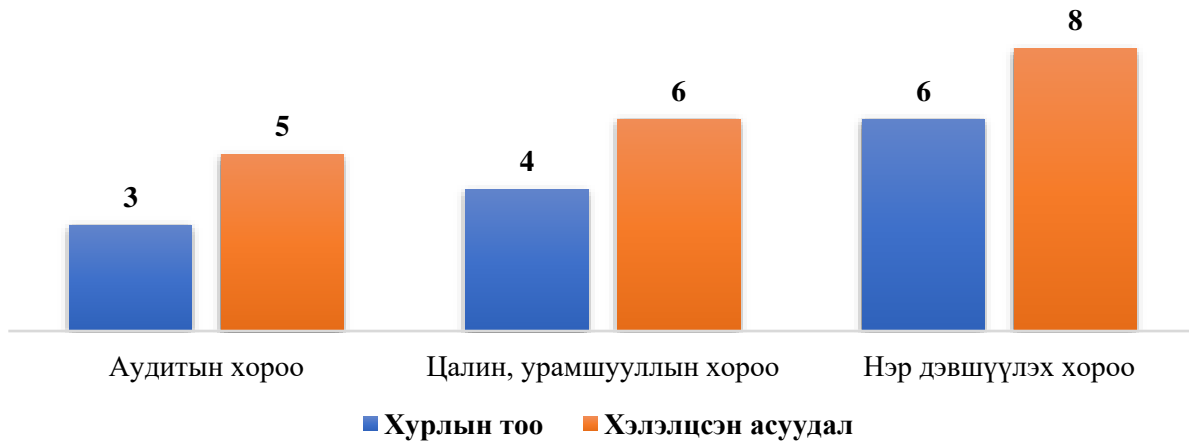
ДҮРСЛЭЛ 21. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА:

ДҮРСЛЭЛ 22. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН НАСЖИЛТ БА ЭЗЭМШСЭН МЭРГЭЖИЛ:

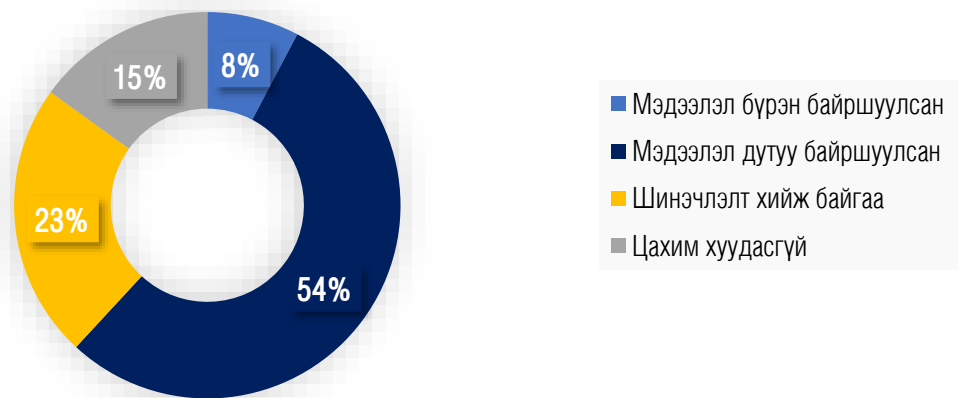

ДҮРСЛЭЛ 23. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООДЫН 2023 ОНД ХУРАЛДСАН ХУРАЛ БОЛОН ХЭЛЭЛЦСЭН АСУУДЛЫН ТОО:

Шигтгээ 13:
 ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод тус бүр дунджаар 3–5 гишүүнтэй.

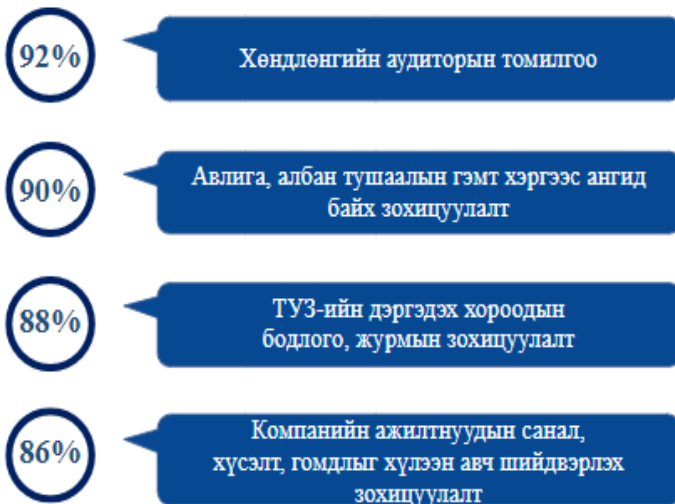
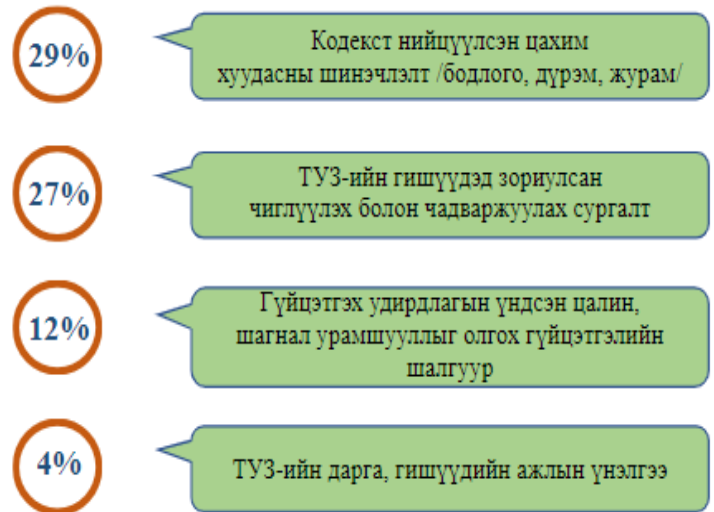
ДҮРСЛЭЛ 24. ЦАХИМ ХУУДСАНД БАЙРШУУЛСАН ДОТООД ДҮРЭМ, ЖУРМЫН НЭЭЛТТЭЙ, ИЛ ТОД БАЙДЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ:

Шигтгээ 14:
 2023 оны байдлаар 81.0% нь компанийн дүрмээ өөрийн цахим хуудсандаа байршуулсан.

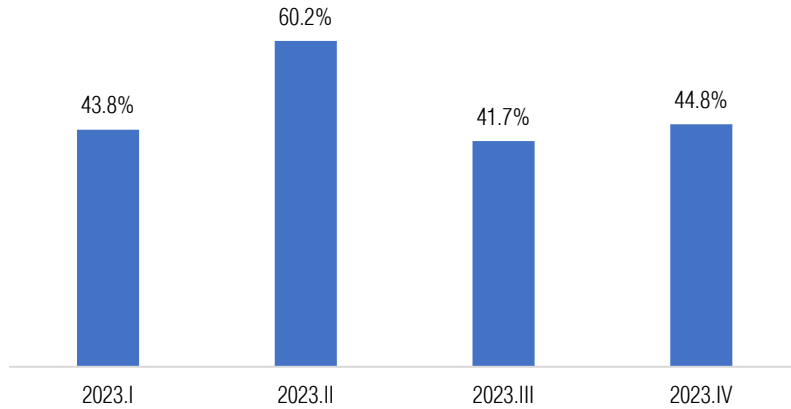
Шигтгээ 15:
 Тайлант хугацаанд 54.0% нь дотоод дүрэм, журмаа нээлттэй болгосон.

ДҮРСЛЭЛ 25. САЙН БОЛОН МУУ ХЭРЭГЖСЭН КОДЕКСИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

**Хамгийн сайн хэрэгжсэн компанийн
засаглалын үзүүлэлтүүд:****Хамгийн сул хэрэгжсэн компанийн
засаглалын үзүүлэлтүүд:**

8. “МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ХК-ИЙН БҮРТГЭЛИЙН 3-Р АНГИЛАЛ

ДҮРСЛЭЛ 26. КОДЕКСИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН АХИЦ ДЭВШИЛ:

Шигтгээ 16:
Хөрөнгийн биржийн 3 дугаар ангилалд бүртгэлтэй 11 компанийн кодексийн хэрэгжилтийн давтан үнэлгээ 1.0 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ДҮРСЛЭЛ 27. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН:

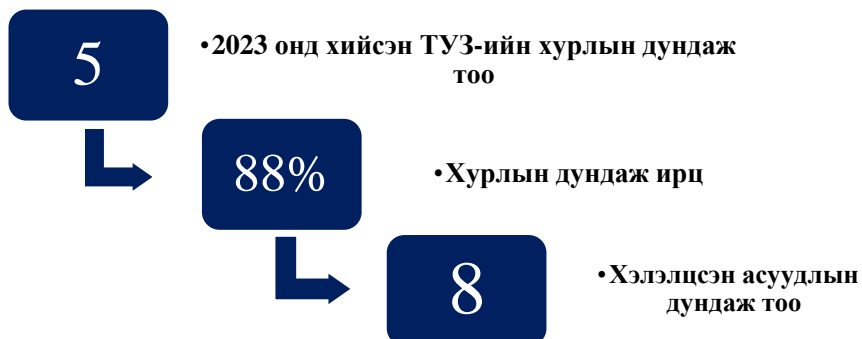

3-4 хараат бус гишүүн
5-6 энгийн гишүүн

Шигтгээ 17:
ТУЗ нь 9 гишүүнтэйгээс 38.0% нь хараат бус гишүүд байна.

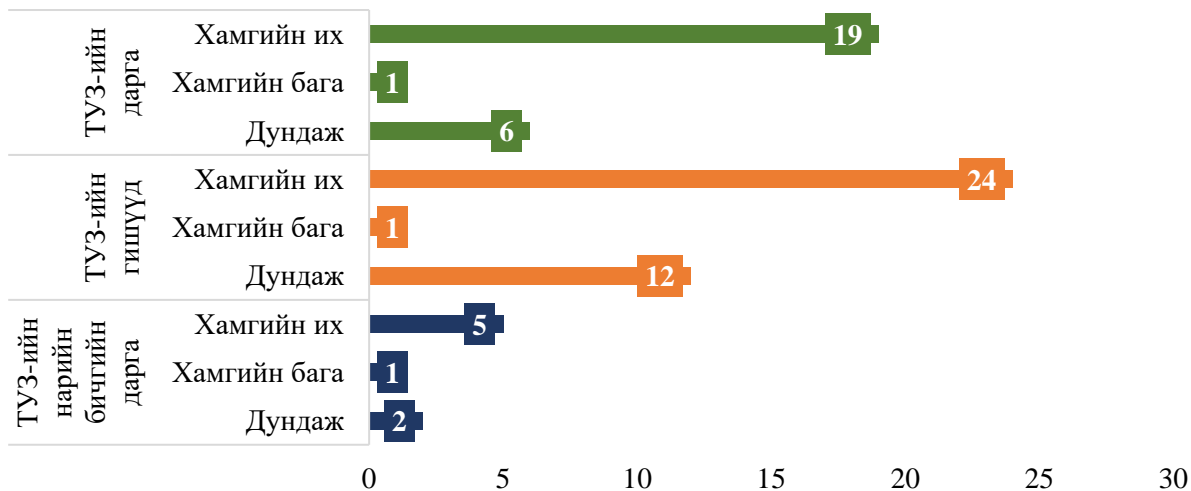
Шигтгээ 18:
ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүний 31.2% нь эмэгтэй.

ДҮРСЛЭЛ 28. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:

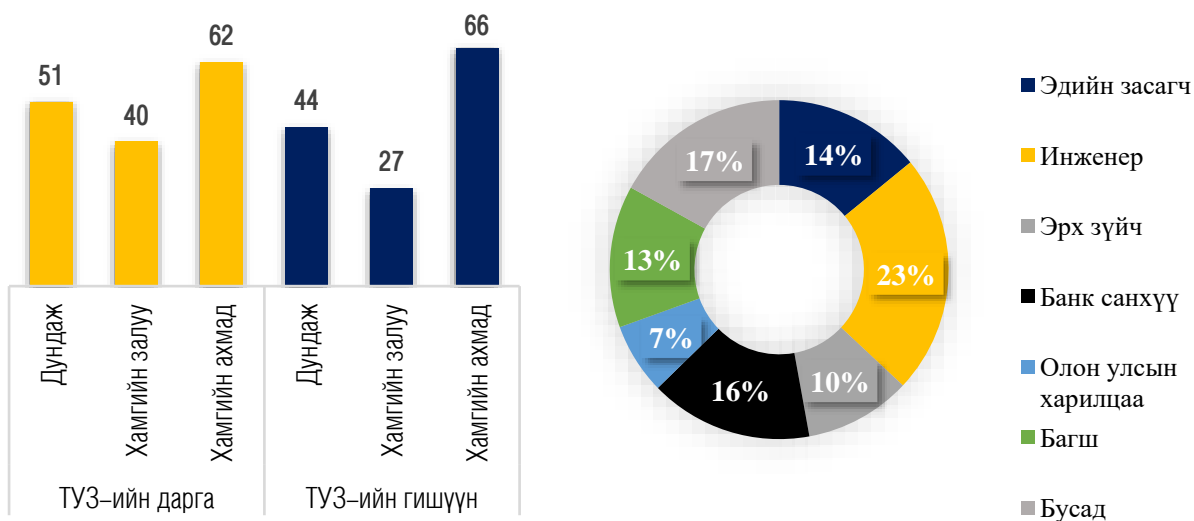
ДҮРСЛЭЛ 29. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНААР АЖИЛЛАСАН АЖЛЫН ТУРЦЛАГА: /Жилээр/

ДҮРСЛЭЛ 30. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА:

ДҮРСЛЭЛ 31. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН НАСЖИЛТ БА ЭЗЭМШСЭН МЭРГЭЖИЛ:

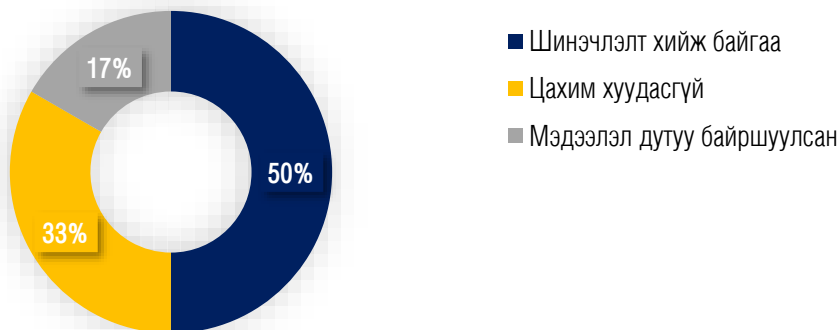

ДҮРСЛЭЛ 32. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООДЫН 2023 ОНД ХУРАЛДСАН ХУРАЛ БОЛОН ХЭЛЭЛЦСЭН АСУУДЛЫН ТОО:

Шигтгээ 19:
 ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод тус бүр дунджаар 3–5 гишүүнтэй.

ДҮРСЛЭЛ 33. ЦАХИМ ХУУДСАНД БАЙРШУУЛСАН ДОТООД ДҮРЭМ, ЖУРМЫН НЭЭЛТТЭЙ, ИЛ ТОД БАЙДЛЫН МЭДЭЭЛЭЛ:

Шигтгээ 20:
 2023 оны хагас жилийн байдлаар 43.0% нь компанийн дүрмээ өөрийн цахим хуудсандаа байршуулсан.

Шигтгээ 21:
 Тайлант хугацаанд 37.0% нь дотоод дүрэм, журмаа нээлттэй болгосон.

ДҮРСЛЭЛ 34. САЙН БОЛОН МУУ ХЭРЭГЖСЭН КОДЕКСИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

9. “КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”-ИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГАЧЛАЛД ХИЙГДСЭН НЭМЭЛТ ТОХИРУУЛГА

“Компанийн засаглалын кодекс”-ийн үнэлгээний аргачлалд 2023 оны эцсээр дараахь нэмэлт тохируулгыг хийж, үнэлгээний үр дүнд өөрчлөлт оруулсан ба 2024 оны 1-р улиралд багтаан хэрэгжилтийг нь үнэлгээний тайланд тусгаж, Хороонд ирүүлэхийг нээлттэй компаниудад мэдэгдэв. Тухайлбал:

- ТУЗ-ийн гишүүд хөндлөнгийн мэргэжлийн этгээдийн зөвлөгөөг ямар тохиолдолд компанийн зардлаар авч болох зохицуулалтыг “ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам”-д тусгах;
- ТУЗ, түүний дэргэдэх хороод болон ТУЗ-ийн дарга, гишүүдийн жилийн ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх;
- ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүний аль нэг хүйсийн эзлэх хувийг гучаас доошгүй байх зорилтыг Нэр дэвшүүлэх хорооны холбогдох баримт бичигт тусгах;
- ТУЗ-ийн дарга болон гишүүдийн олонхыг хараат бус болгох зорилтыг Нэр дэвшүүлэх хорооны холбогдох баримт бичигт тусгах;
- ТУЗ-ийн дарга Аудитын хорооны дарга бус байх;
- Цалин, урамшууллын хорооны дарга хараат бус гишүүн байх;
- Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга хараат бус гишүүн байх.

Ингэснээр дээрх чиглэлүүд хэрэгжээгүй тохиолдолд үнэлгээний нэгдсэн тайлангийн холбогдох үзүүлэлтийн үр дүнгээс тус бүр 1 оноогоор хасах тохируулга хийгдсэн.

10. КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭГЭЭР ТЭРГҮҮЛЭГЧ ТОП 20 /Дагаан толгойн дарааллаар жагсаав/

1. "АРД КРЕДИТ ББСБ" ХК	12. "СҮҮ" ХК
2. "АПУ" ХК	13. "ТАНДЭМ ИНВЭСТ ББСБ" ХК
3. "ГОВЬ" ХК	14. "ТӨРИЙН БАНК" ХК
4. "ГОЛОМТ БАНК" ХК	15. "ТҮМЭН ШУВУУТ" ХК
5. "ИНВЕСКОР ББСБ" ХК	16. "УЛААНБААТАР-БҮК" ХК
6. "ЛЭНДМН ББСБ" ХК	17. "ХААН БАНК" ХК
7. "МАНДАЛ ДААТГАЛ" ХК	18. "ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОРПОРАЙШН" ХК
8. "МИК ХОЛДИНГ" ХК	19. "ЭРЭЭНЦАВ" ХК
9. "МОНГОЛ БАЗАЛТ" ХК	20. "Э-ТРАНС ЛОЖИСТИКС" ХК
10. "СЭНДЛИ ББСБ" ХК	
11. "СЭНТРАЛ ЭКСПРЕСС СИ ВИ ЭС" ХК	

11. "КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС"-ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭГЭЭР БАЙР ЭЗЛҮҮЛСЭН ЗЭРЭГЛЭЛ /Давтан үнэлгээ ирүүлсэн компанийг ногооноор тодруулав/

Байр	Компанийн нэрс	Байр	Компанийн нэрс
1	"ГОВЬ" ХК	53	"БАЯНГОЛ ЗОЧИД БУУДАЛ" ХК
2	"ИНВЕСКОР ББСБ" ХК	54	"ЕВРАЗИА КАПИТАЛ ХОЛДИНГ ҮЦК" ХК
3	"СҮҮ" ХК	55	"БЭРХ УУЛ" ХК
4	"АПУ" ХК	56	"АЛТАЙН ЗАМ" ХК
5	"МАНДАЛ ДААТГАЛ" ХК	57	"ДАРХАН ЗОЧИД БУУДАЛ" ХК
6	"СЭНТРАЛ ЭКСПРЕСС СИ ВИ ЭС" ХК	58	"ТЭЭВЭР ДАРХАН" ХК
7	"ТҮМЭН ШУВУУТ" ХК	59	"ХАЙ БИ ОЙЛ" ХК
8	"ТӨРИЙН БАНК" ХК	60	"ХАРХОРИН" ХК
9	"МОНГОЛ БАЗАЛТ" ХК	61	"БЛЮСКАЙ СЕКЬЮРИТИЗ ҮЦК" ХК
10	"ЭРДЭНЭ РЕСУРС ДЕВЕЛОПМЕНТ КОРПОРАЙШН" ХК	62	"МОНГОЛ АЛТ" ХК
11	"ЛЭНДМН ББСБ" ХК	63	"УВС ХҮНС" ХК
12	"ХААН БАНК" ХК	64	"НОГООН ХӨГЖИЛ ҮНДЭСНИЙ НЭГДЭЛ" ХК
13	"ЭРЭЭНЦАВ" ХК	65	"ЭРЧИМ БАЯН-ӨЛГИЙ" ХК
14	"ГОЛОМТ БАНК" ХК	66	"МОН НАБ" ХК
15	"УЛААНБААТАР-БҮК" ХК	67	"МОГОЙН ГОЛ" ХК
16	"СЭНДЛИ ББСБ" ХК	68	"МОНГЕО" ХК
17	"ТАНДЭМ ИНВЭСТ ББСБ" ХК	69	"ЭРДЭНЭТ УС, ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ" ХК
18	"МИК ХОЛДИНГ" ХК	70	"ДАРХАН ХҮНС" ХК
19	"Э-ТРАНС ЛОЖИСТИКС" ХК	71	"МОНГОЛ САВХИ" ХК
20	"АРД КРЕДИТ ББСБ" ХК	72	"ШИВЭЭ ОВОО" ХК
21	"ТЕХНИК ИМПОРТ" ХК	73	"ИХ БАРИЛГА" ХК
22	"БОГД БАНК" ХК	74	"АРИГ ГАЛ" ХК
23	"БОДЬ ДААТГАЛ" ХК	75	"БАЯН ТЭЭГ" ХК
24	"МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ" ХК	76	"МЕРЕКС" ХК
25	"ХОТ ДЕВЕЛОПМЕНТ" ХК	77	"ЭРДЭНЭС СОЛЬЮШИНС" ХК

26	"МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО" ХК	78	"МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН" ХК
27	"АРД ДААТГАЛ" ХК	79	"ЛЮКС ЗАНАДУ ГРУПП" ХК
28	"ТАЛХ ЧИХЭР" ХК	80	"УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР" ХК
29	"БИ ДИ СЕК ҮЦК" ХК	81	"ТАВИЛГА" ХК
30	"МОНГОЛ ШУУДАН" ХК	82	"АРВИЖИХ" ХК
31	"МОНОС ХҮНС" ХК	83	"ДЭВШИЛ МАНДАЛ" ХК
32	"АЙТҮҮЛС" ХК	84	"ШАРЫН ГОЛ" ХК
33	"ГЕРМЕС ЦЕНТР" ХК	85	"ДОРНОД ХУДАЛДАА" ХК
34	"ЖИДАКС" ХК	86	"АЗЫК" ХК
35	"ДАРХАН НЭХИЙ" ХК	87	"ГУТАЛ" ХК
36	"ХӨВСГӨЛ АЛТАН ДУУЛГА" ХК	88	"НЭХЭЭСГҮЙ ЭДЛЭЛ" ХК
37	"УЛААНБААТАР ХИВС" ХК	89	"ХӨВСГӨЛ" ХК
38	"ТЭНГЭРЛИГ МЕДИА ГРУПП" ХК	90	"СОР" ХК
39	"ӨНДӨРХААН" ХК	91	"ХИШИГ УУЛ" ХК
40	"КРИПТО ҮНДЭСТЭН" ХК	92	"ШИНЭСТ" ХК
41	"АДУУНЧУЛУУН" ХК	93	"ХОРИН ХОЁРДУГААР БААЗ" ХК
42	"ФРОНТИЕР ЛЭНД ГРУПП" ХК	94	"СТАНДАРТ ПРОПЕРТИ ГРУПП" ХК
43	"МАХИМПЕКС" ХК	95	"СИЛИКАТ" ХК
44	"МОНГОЛ ДААТГАЛ" ХК	96	"ЭМ ЭН ДИ" ХК
45	"ТАХЬ-КО" ХК	97	"ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ" ХК
46	"РЕМИКОН" ХК	98	"ТАВАН ТОЛГОЙ" ХК
47	"БАГАНУУР" ХК	99	"БҮТЭЭЛЧ ҮЙЛС" ХК
48	"ХАСУ-МАНДАЛ" ХК	100	"МАТЕРИАЛИМПЭКС" ХК
49	"БУЛИГААР" ХК	101	"ЖЕНКО ТУР БЮРО" ХК
50	"ГАЗАР ШИМ ҮЙЛДВЭР" ХК	102	"ГАН ХИЙЦ" ХК
51	"МОНИНЖБАР" ХК	103	"АТАР-ӨРГӨӨ" ХК
52	"АРД САНХҮҮГИЙН НЭГДЭЛ" ХК	104	"МОНГОЛ НЭХМЭЛ" ХК

-oOo-